

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Ma három éve

hogy huszonöt évvel az elmúlt világháború után, kitört a második világháború. De ezt csak az elmúlt idők távlatából tudjuk megállapítani, mert a sorsdöntő 1939 esztendő szeptember első hetében még csak a német és lengyel fegyverek dördültek el. Amikor e sorok napvilágot látnak, már ugyszólván áttekinthetetlen idők állnak mögöttünk és területileg is annyira áttekinthetetlen szélességben folyik a nagy küzdelem a különböző harcstereken, a szárazföldön és tengereken, hogy csak a jövő történetíróinak lesz módjuk igazi képet adni arról, hogy mi történt ezekben az évszázadokká dagadt esztendőekben.

Igen, a lengyel-német összeütközésből újabb világháború támadt, amely elborította az egész földgolyót, birtokba vette a tengereket, a levegőt, sőt elhatolt még sztratoszfera magasságaiba is, melyet alig néhány esztendővel ezelőtt hódított meg a kutató tudomány. Ime ilyen a második világháború, amelynek kifejlését, ha nem is tudtuk, de minden bizonyossággal sejtettük.

Igaz, hogy akkor már volt némi tapasztalatunk, amelyre jószünkkel felépíthettük. Spanyolországban akkor már lezajlott az új háború főpróbája, noha benne mégis csak elszívetelődtt annyira — amennyire a végössze szentvedély. Mégis romokban hevert nyomában a győsnőri Hispania, vértől itatódoti át minden talpalatnyi föld, ahol a küzdelem tombolt. Most már láthatjuk a szörnyű birkózást, amikor egész világrészek rohannak egymásra, Dante tollával kellene bírnunk annak, aki le akarja festeni ezt a titáni vídvadást. De viszont jadtó okokban is mérhetetlenül különbözik egymástól ez a két világháború. Az elmúlt világháborúban csak az európai gazdasági konszolidáltság, a béke nyugalma és — mindenestre a leg súlyosabb — milliók élete forgott kockán. Ez a legújabb világháború azonban egész Európa számára a lét vagy nemlét kérdése. Ma mindent elveszíthetünk, amit élveztek felépítettek, ma az egyetemes társadalmi rend, az egyetemes európai kultúra és az egyetemes erkölcs van veszélyben.

Európa végig küzdenie ezt a harcot, nem tehet másképp, mert mások felelősek, akik rá akarják zudítani a pusztulást. Nagy nemzetek önzése, meg nem értése romlásba akarja kergetni ezt a világrészt, ahonnan az egyetemes nyugati kultúra támadt. Minden békeakarát ellenére is vállalniuk kell a nyugati civilizáció megmentésének munkáját, bármilyen nagyok is az anyagi és véraldozatok. Mert ha Európa nem vállalja, úgy a biztos bukás vár rá, azonban az a bukás a fehér ember pusztulását is jelenti, amire még mindig nem tudnak ráeszmélni angol-szász ellenségeink. Szizifusz munkája ez, de vállalni kell az európai népeknek, mindannyiuk közös ellenségeivel szemben.

A harmadik világháborús évforduló tanulsága: ki tartani és harcolni a végössze győzelméig. És ebben a harcban természetes, hogy részt vesz Románia is, a német és szövetséges csapatokkal együtt. Harcol a bolsevista világellenség ellen, legszembetűnőbb jogait és az európai civilizációt védelmezve. Ebben a küzdelemben Románia minden erejével résztvesz, román csapatok az elszakított keleti területek felszabadítása után a Dnyeszteren túl folytatták előnyomulásukat, résztvettek Délukrajna megfiszitításában és a Krim félsziget elfoglalásában, majd délkeleten folytatva a hadműveleteket, most a Kaukázus bércei között küzdenek.

Hogy mikor ér véget ez az óriási küzdelem, azt természetesen nem lehet megállapítani, az azonban bizonyos, hogy a győzelem zálogai mindenütt, amerre csak széles a világon szem eltekinthet, a tengelyhatalmak kezében vannak. És ez a győzelem annál dicsőségesebb, mert nemcsak az igazságot juttatja majd diadalra, hanem ugyanakkor megmenti az emberi élet legeszményibb szellemi és erkölcsi értékeit.

Az angolok ismét lábbal tiporják a hadijog rendelkezéseit

A német véderő főparancsnoksága hivatalosan jelenti: A Djeppeneli foglyul ejtett angol tiszteknek parancsot találtak, amelyek értelmében, ha német katonákat foglyul ejtenek ezek kezét össze kell kötnöni, nehogy megsemmisíthessék az esetleg náluk levő iratokat. Megtorlásul a német hadvezetőség elrendelte, hogy az összes foglyul ejtett angol tiszteket

szeptember 3-án déjtől meg kell bilineselni és ezt a rendszabályt csak akkor szüntetik meg, ha az angol kormány a német foglyokra vonatkozó intézkedést visszavonja.

A német hadvezetőség a jövőben minden a hadjog ellen irányuló cselekményt azonnal megtorol.

Sztalingrádtól északra a német csapatok elérték a Volgát

Sztalingrád körül a mostani háború egyik elkéseredtebb csatája dúl. Ezt a várost mely igen fontos sztratégiai pont és jelentős a bolsevisták szempontjából azért is, mert igen fejlett hadiparral rendelkezik, a vörösök minden tartalékuk harcbevételével védik, de a német csapatok lépésről lépésre nyomulnak előre és a város eleste rövidesen bekövetkezik. A németek főtámadása Sztalingrád ellen délnyugatról és északkelet felől indult. Most megindult az offenzíva nyugatról is és a németek kemény és véres harcok után elfoglalták Kalacs városát, mely a Don keleti partján Sztalingrádtól egyenes vonalban nyugatra fekszik. Kalacsban a bolsevisták minden házat valóságos erődé alakítottak át úgy, hogy könnyű tüzérseget kellett felvonultatni és minden ilyen kis erődöt külön rommá lőni. Ezekben a harcokban min általában a nagy nyári offenzíva megindulása óta, igen jelentős szerep jutott a repülő alakulatoknak. A zuhanó bombázók nagyszámban való harcbevételése valóságos pániokot idézett elő a vörösök között. A bolsevisták helyzete a keleti harcsternek ezen a szakaszán mindig válságosabb lesz és Timosenko már előkészületeket tesz Sztalingrád feladására. Ez természetesen nem történik harc nélkül és még elkéseredett küzdelmek várnak itt a német csapatokra.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak szerdán délben kijött legújabb jelentése szerint a keleti harcsteren Anapától délkeletre német és román csapatok tovább visszaszorították az ellenséget.

Sztalingrádtól északra német csapatok érték a Volgát.

Rzewnél, Kalugánál és a Ladoga-tónál az ellenség minden támadása meghiusult. Német repülő

hadifontossági célpontokat bombáztak, bolsevista repülő a lengyel kormányzóságban és keleti Poroszországban dobtak le bombákat.

Bombázták ezenkívül Anglia déli partvidékét és az északkeleten felvő városokat.

Angol repülő nyugati Németország több helységére dobtak bombákat.

Anapa elfoglalásának jelentősége

Berlinből jeleni a Rador: Anapa város és kikötőnek a román csapatok részéről történt elfoglalásával kapcsolatban közlik, hogy a kikötő elvesztése súlyos csapást jelent a szovjeteknek. Anapa kikötője az utóbbi időben fontos pont volt, mert itt szálltak hajóra a megvert szovjet csapatok maradványai.

Most már csak Novoroszjszki kikötő van a bolsevisták kezében.

Ezt a kikötőt azonban a német repülő és tüzérseget állandóan bombázzák, ezenkívül már a német gyorsnávadók hatáskörében is van úgy, hogy a bolsevisták

menekülési kísérleteit ebből a kikötőből megakadályozhatják.

A BOLSEVISTÁK VESZTESÉGEI

Berlinből jelent a Rador: A keleti front középső szakaszán folyó harcokban — német katonai körök kijelentése szerint — a bolsevisták rendkívül súlyos veszéseket szenvedtek.

Ezt a hírt a bolsevista hadifoglyok is megerősítették.

A hadifoglyok kijelentették, hogy az ezer emberből álló szovjet zászlóaljából alig hetven ember maradt életben.

A német véderő főparancsnokságának összefoglaló jelentése

A német véderő főparancsnoksága a keleti harcster eseményeiről jelenti, hogy a bolsevisták a sztalingrádi térségben

kiépített védelmi állásokban megkísérelték a németek előnyomulását feltartóztatni. A német gyalogos és páncélos kötelékek ennek ellenére is nagy lendülettel mélyen benyomultak a vörösök védelmi övezetébe és nagy veszteséget okoztak az ellenségnek. A városról északnyugatra is hevesen támadtak a németek és itt harminc ellenséges páncélkocsit és tizenöt ágyút semmisített meg. Egy bolsevista repülőter ellen meglepetésszerűen intézett légi támadás alkalmával tizenöt repülőgépet pusztítottak el, melyek a földön veszte

geltek. Vadászrepülő és légvédelemi ütegek ötvennégy gépet lőttek le.

Az arvonai középső szakaszán

a németek helyi sikereket értek el. A bolsevisták súlyos vesztesége szenvedtek. Kalugától nyugatra a vörösök egyik erős támadása meghiusult. Medintől északnyugatra szintén megkíséreltek egy támadást, de ez a németek tüzeiben összeomlott. A rzewi térségben szintén eredménytelenül támadtak a vörösök.

Az északi arvonalon

az Ilmen- és Ladoga-tónál a bolsevisták harcikocsijától támogatott támadást intéztek a németek ellen. A támadást a németek visszaverték és tizenkét páncélost semmisített meg.

Furnica-Hangua

üzletrész-jegyzések és törlesztése eszközölhetők:

Lőszerváros: Povatz (volt Potyen) vendé-lőben vasárnap d. e. 10—12-ig.

Fröbl-utca 10. sz. alatt Jakobos urnál, minden d. u. 2—5-ig és vasárnap 11—2-ig

Erzsébetváros: Kiefer (volt Novotny) vendé-lőben, vasárnap d. e. 10—12-ig

Gyárváros 1. sz. HANGYA-boltban, Traian-tér 8, hétköznapokon

Megkezdődött Északafrikában a nagy offenzíva az angol csapatok ellen

Az északafrikai hadszíntéren az utóbbi hetekben többnyire helyi jellegű csatározások folytak. A szárazföldi csapatok között nagyobb ütközetre nem került sor, a tengelyhatalmak jégereje azonban ez idő alatt is széles frontszakaszon napról-napra támadta az ellenség utánpótlási vonalait, menetszlopait, gép- és harcikocsiparkjait, repülőgépszíneit, valamint az angol tábori ütegállásokat és kikötőberendezéseket. A viszonylagos szélesedő ezen a fronton, mint előrelátható volt, az erőgyűjtés és az erők csoportosításának ideje volt. Minden nap meghozhatta a döntő fordulatot: az új nagy offenzíva kezdetét. A tengelycsapatok a kitűnő Rommel tábornok vezetése alatt felkészültek az újabb diadalmis erőpróbára, míg a kairói angol hadvezetőség, rosszul leplezett féltékenységgel és sietséggel, igyekezett a védelmi lehetőségeket javítani. Churchill brit kormányelnök kairói látogatása alkalmából hosszas tárgyalásokat folytattak a közel- és távolkeleti brit erők parancsnokai, most pedig amerikai tábornokokkal bővült a „tanácskozó együttes”. Mint mindig, amikor nagy események küszöbén áll a világ, az angolszászok tanácskoznak, a tengelyhatalmak viszont cselekszenek. A kairói tanácskozások még tartanak, a nagy északafrikai offenzíva pedig ezalatt megkezdődött.

Az északafrikai helyzet megítélésében jelentős körülménynek kell tekinteni azt a tényt, hogy Egyiptomban az angoloknak súlyos belső válsággal is kell megküzdeniük. Nacionalisták ezreit vetették börtönbe, de hogy ezek a rendszabályok aligha célravezetőek, kitűnik abból, hogy az egyiptomi vezető körök ellen is erőszakot alkalmaz a brit karhatalom. A királyi palotát angol csapatok vették körül, a királyi ház öt tagját pedig — közöttük Faruk király nagybátyját, — börtönbe vetették. Az egyiptomi királyi véderő körében egyre nagyobb méreteket ölt az elégedetlenség. Napirenden vannak az angolelles kilengések. A belső válság, az offenzíva megindulására való tekintettel, előreláthatóan még súlyosabb ellentétekre fog vezetni.

Amerikai tábornokok érkeztek Kairóba

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: Az Aftonbladet című svéd lap londoni értesülése szerint Kairóban néhány nappal ezelőtt különleges értekezlet tartottak, melyen részt vett Alexander tábornok, az egyiptomi brit erők új parancsnoka, Wilson tábornok, az iraki és iráni körzetben levő szövetséges csapatok parancsnoka, továbbá számos angol és amerikai tábornok. Az amerikai tábornokok hosszú légi utazás után Egyenlítő-Afrikán át érkeztek Kairóba.

Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: Olasz

sajtóértesülések szerint az angolok Egyiptomban letartóztatták a királyi ház öt tagját, közöttük Szabri pasát, Faruk király nagybátyját is.

A letartóztatottak sorsáról semmiféle újabb hír nem szivárgott ki. A királyi palota környékét angol csapatok szálták meg.

Egy másik, Egyiptomból származó hír szerint az utóbbi hetekben börtönbe vetett hatezer nacionalista közül kétezret a Sinai-félszigeten levő gyűjtőtáborokba vittek.

Álhírek Németország afrikai terveiről

A francia hírszolgálat iroda jelenti: Angol és bolsevista hírforrások szerint Németországnak az lenne a célja, hogy Franciaországot Afrikában támaszpontokat kapjon. Ezen hírek szerint a németek már csapatokat is szállítottak volna partra Dakar-

ban. A francia kormány a leghatározottabban megcáfolja ezeket a híreket és megállapítja, hogy ezek a London és Moszkva által már hónapok óta terjesztett hamis híreknek hosszú láncaikra tartoznak.

Három esztendő háborus mérlege

A sok trónvesztett uralkodóval szemben csak a négus került vissza trónjára

A Tasviri Elkar című török lapban Peyami Safa a háború kitörésének harmadik évfordulója alkalmából helyzetképet fest a tengelyhatalmak és ellenfeleik eddigi háborus eredményeiről. Peyami — mint Isztambulból jelentik — a következőkben összegezi a tengelyhatalmak sikereit:

1. Birokukba vették Európa legnagyobb és legfontosabb részét.
2. Urak a távolkeleti és a csendesóceáni déli körzetbeli helyzetnek.
3. Állandóan fenyegetik az angolszász szövetségesek atlantióceáni, csendesóceáni és földközi-tengeri összekötő utvonalaát.
4. Nyugatról és keletről egyaránt veszélyeztetik a középkeleti brit uralmat.
5. Birokukba vették Lengyelország, Belgium, Franciaország és az európai Oroszország óriási hadiipari üzemeit.
6. Elfoglalták a Szovjetunió nyersanyagforrásait.
7. Három millió hadifoglyot ejtettek, akiket a ten-

gelyhatalmak a mezőgazdaságban és iparban foglalkoztatnak.

8. A hadvezetésben állandóan a tengelyhatalmak a kezdeményezők.

9. Az angolszász hatalmakkal barátságban és szövetségben álló tíz államot kivettek a harcból.

10. A tengelyhatalmak által gyakorolt tengeri zárlat egyre nagyobb méreteket ölt, és a szövetséges kereskedelmi hajózásnak helyrehozhatatlan veszteségeket okoz.

11. A tengelyhatalmak birokukba vették a legfontosabb védelmi és támadási pontokat, úgy Európában, mint az északafrikai partvidéken, a Távolkeleten és a Csendes-óceán délnyugati körzetében.

12. Indiában az angolok uralmát úgy beüzlörl, mint kívülről veszélyeztetik.

A tengelyhatalmak ily óriási arányú háborus sikereivel szemben a szövetségesek nem könyvelhetik el azt a tényt, hogy Abesszíniában visszaadták a négusnak koronáját, mert nagyon valószínűtlen, hogy ecéliből szálltak volna háborúba. (tp.)

A bucuresi magyar szülők

beirathatják gyermekeiket
a református magyar elemi
iskolába is

Str. Sfintii Voevozi 50.
Beiratások szeptember 1-10-ig

Merénylet az indiai alkirály ellen

Bangkokból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy az angol cenzura eltilkolási kísérlete ellenére kiderült, hogy Ujdelhiben egy fiatal hindu több revolverlövést adott le a brit-indiai alkirályra. A merénylet az alkirály testőrgárdája agyonlőtte. A brit hatóságok a megkísérelt merényletet a legszigorúbban titokban tartják és arról nem közölnek semmit.

Szövetségeik sebesültjeit megölik az egészségügyi osztagokat támadó brit repülők

Berlinből jelenti a Rador: Katonai forrásból közlik, hogy a Dieppenél megsebesült ellenséges katonák elszállítására alkalmából két Spitfire-rendszeri angol repülőgép mélyrepülésben gépfegyverrel és kis ágyukkal tüz alá vett egy német egészségügyi osztagot és az egyik gépkocsit, melyen a genfi Vörös Kereszt jele volt, felgyújtotta. A német gépkocsivezető élete kockázatásával meg akarta menteni a sebesülteket, de minden fáradozása hiabavaló volt. Négy súlyosan sebesült kanadai katona a légokban álló gépkocsiban életét veszítette.

Japánok megsemmisítettek egy ausztráliai hadosztályt

A Német Távirati Iroda közli, hogy a japánok Ujguineában megszállították helyzetüket. Az ausztráliai csapatokat a Milne-öbölben visszaszorították az őserdőbe és aztán körülzárták azokat. A harcokban egy ausztráliai gyaloghadosztályt megsemmisítettek és többszáz ujjeländi katonát foglyul ejtettek. A légi harcokban a japánok hét ellenséges gépet lelőttek. A japán légiőrajból bombázta Port Moresby kikötőjét. A japán tengeri egységek elsüllyesztettek egy ausztráliai ágyunaszádot és egy szállítóhajót.

Iskoláink kapunyitása

Alba Iulia-Gyulafehérvár

Az Alba Iulia-gyulafehérvári Máláth-főgimnáziumban az 1942-43. iskolai évre a beiratkozások szeptember 1-én megkezdődtek és 9-ig folynak. Csak az iratható be, aki az előirt iratokat hiánytalanul bemutatja. A negyedik osztály javítóvizsgáját szeptember 3-án, az ötödik osztályba való felvételi vizsgát 4-én, a többi osztályok javítóvizsgáját 5-én, míg az első osztályba történő felvételi vizsgát 6-án tartják. Ünnepeles évmegnyitó és Venj Sancte szeptember 27-én, vasárnap lesz, a tanítás szeptember 28-án, hétfőn kezdődik.

Arad

Az aradi római katolikus magyar tannyelvű tanonctanfolyamra a beiratások szeptember elsején megkezdődtek és 10-ig tartanak az igazgató lakásán, Sincsi (volt Szent Antal)-utca 20. szám alatt, délután 5-7 óra között. Beiratási és tandíj 500 lei, mely összeg a beiratás alkalmával fizetendő. Szükséges okmányok: alkalmazási szerződés, anyakönyvi kivonat és iskolai bizonyítvány.

Timișoara-Temesvár

A Timișoara-Temesvári józsefvárosi római katolikus egyházközség Missio-fülszkolájának magyar és német tagozatában a beiratások szeptember elsejével naak.

Amerikában tilos a szeszitalok gyártása. Washingtoni jelentés szerint Északamerikában november 1-je kezdve tilos a viszkli, gin és egyéb szeszitalok gyártása, mert az alkoholra a hadi iparban van szüksége.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozeó nyitott tetővel

Ma, csütörtökön utóljára.

Előadások 5 7:30 és 9:30 ó akor rendes
3 órakor 30 leie helyárrakkal

Szerelem és becsület

Egyesített hirdó a legujabb eseményekkel

Holnap, péntekén premier.

MICKEY ROONEY legszebb és legjobb filmje

Jön
Jön

EDISON

a modern fizika
legendás hőisének

IFJUSÁGA

Az új gazdasági erőpróba vállalásának bizakodó hangulatában tartotta meg közgyűlését az ÁGISZ

Fogyasztási szövetkezettel bővül ki az ÁGISZ munkaterülete

Soha nem tapasztalt érdeklődés mellett tartotta meg a Braşov-brassói Általános Gazdasági Szövetkezet, vagy rövidített és ismertebb nevén az ÁGISZ, év, rendes közgyűlését. Ez az érdeklődés egyaránt ölt a szövetkezet multévi működésének, valamint annak a nagyarányú mozgalomnak, amely a Hangya-alkölsi és anyagi támogatásával jelentősen bővítette az ÁGISZ munkaterületét. Arról van szó, hogy a Cenk alatti város magyarsága szövetkezeti tömörülés keretében kívánja megszervezni a maga áruellátását a cél elérésére, követve a bányászok példáját, a követelményeknek megfelelő, kellő tőkével rendelkező és minden tekintetben szakszerűen vezetett fűszerüzlet létesít.

Az ÁGISZ eddigi munkája

Az ÁGISZ-t néhány lelkes és áldozatkész ember kezdeményezésére alakította meg annak idején a Braşov-brassói magyarság. A népművészet felkarolás és a háziipari termékek elhelyezésén volt a hangulata kezdetben, de a szövetkezet később keretet nyújtott más vállalkozásoknak is. Sajnos, az üzleti életnek megvannak a maga vastörvényei és ezek a törvények elsősorban tőkét igényelnek, vagyis az a legkérdősebb feladat, amivel az ÁGISZ-e próbálkozások során nem rendelkezett olyan mértékben, amint a vállalkozási terület bővítése megkövetelte. Hiába volt meg a jóakarát, az ügybuzgalom, a háziipari bolt lelettel létesült új üzletek nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Mert a szövetkezeti gondolat akkor válhatik építő erővé, ha öntudatos tettekben jut kifejezésre.

A háziipari bolt azonban megmaradt és életjogot nyert ki magának. Sok bajjal kellett ennek is megüzdenie, ám a szakszerű vezetés sikerrel hidalat minden nehézséget annyira, hogy ma működését elismeréssel emlegetik mindenütt, ahol megbecsülik a népművészetünket és igaz együttérzéssel látogatják a vállalkozásunk lehetőségeit. A kezdeményező céltudatos munkájának és áldozatos segítségének köszönhető ez főként, viszont nem kis mértékben annak rátermettségnek, lelkes odaadásnak és körültekintő ügyintézésnek, ahogyan Szabó Irma üzletvezető megteremtette, ápolta és fejlesztette a háziipari áruosztály termelési és értékesítési kapcsolatait. Egyszerűen, hogy nevét kiemeljük, mert munkájában nemcsak az ÁGISZ-nak, de általánosságban a

Szele Béla dr. elnöki bejelentése

Minderről szólni kellett most a közgyűlés alkalmából, mert a hibák és eredmények tárgyilagosa felmérése tanulságot rejt és azzal az ÁGISZ-nak élnie kell az új uton, amelyen a Braşov-brassói magyarság egmozdulása elindította.

A lelkes hangulatú és kivételesen népes közgyűlés Szele Béla dr. elnök nyitotta meg. Ismertette az ÁGISZ szövetkezet multévi üzleteredményét. Hangsúlyozta, hogy a szövetkezet szép eredményt ért el egyelőre szavakkal emlékezett meg ezután Kapde Béjáról, a szövetkezet elhunyt ügyvezető-könyvelő-ről, majd üdvözlés a Hangya-szövetség megjelent küldötteit: Unghi Mihály igazgatót és Fekete György szerkesztőt. A továbbiak során bejelentette, hogy az ÁGISZ igazgatósága és felügyelőbizottsága közölgésének engedve, mozgalmat kezdeményezett a helybeli magyar-

A gondolat életrevalóságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy alig néhány nap alatt várakozáson felül tekintélyes összeget eredményeztek az üzletrész-jegyzések; másrészt pedig a gyűjtőíveken szereplő nevek azt mutatják, hogy

minden társadalmi rétegünk siet kivenni részét a komoly eredményekkel biztató, közös munkából.

Figyelemreméltó eseményt kell tehát látnunk ebben a közgyűlésben. Minden jel arra mutat, hogy jelentős fordulat következett el a tíz év óta fennálló ÁGISZ életében.

A szövetkezet új utat és új feladatok előtt áll az indulásnak ez a pillanata alkalmat nyújt arra is, hogy leszűrjük az elmúlt tíz esztendő tanulságait.

magyar népművészet ügyének is dicséretes szolgálatot tett.

Komoly eredményt jelent tehát ez az üzlet, büszkén hivatkozhatunk rá a szövetkezet vezetői és tagjai. A háborús viszonyok korlátozták ugyan működési körét, azonban minden remény megvan rá, hogy a háziipari szakosztály leküzdje ezeket a nehézségeket is s miként eddig, a jövőben is gyűjtő, beutató és értékesítő helye lesz ez az üzlet a magyar népművészeti készségeit bizonyító csángó himzéseknek, népi cserépmunkáknak és faragványoknak, a gyönyörű torockói varrottasoknak, a színpompás szőnyegeknek, valamint iparművészeink házdíszítő tárgyainak. Elég nagy feladatnak látszik ez ma, de mégsem olyan nagy, amellyel a szövetkezet vezetői ne tudnának megbirkózni. Szele Béla dr. elnök üdözlés egyénisége és szervező ereje bizonyára megtalálja a háziipari bolt további fejlesztésének a módját, különösen,

ha a magyar vásárló közönség öntudatos ideállása kísér, majd erőfeszítéseit.

Hasonlóképpen szép munkát végzett az ÁGISZ a közművelődés terén. „Hasznos Könyvtára” — melynek Kacsó Sándor volt a lelke — huszonöt kiadványt jelentetett meg. Kulturális, gazdasági és egészségügyi tanítást nyújtottak ezek a füzetek és eljutottak a legtávolabbi falvakba is. Vitaestéket rendezett ezen kívül a közművelődési szakosztály. Felkarolta a nyelv-művelés kérdését: „Anyanyelvünk” című kiadványát ma is szívtében emlegetik, sőt nemrég a Déli Hírlapban azt javasolta Puhala Sándor dr., hogy jelentessünk meg újabb kiadást belőle.

ság áruellátásának szövetkezeti alapon történő megszervezésére.

A már meglévő jogi keretek között s az erre a célra gyűjtendő új üzletrész-tőke felhasználásával fogyasztási üzletet kíván létesíteni. Közölte, hogy a Hangya-szövetség erkölcsileg és anyagilag a legmesszebbmenőben hajlandó támogatni az új szövetkezeti vállalkozást. Hangsúlyozta Szele Béla dr., hogy sikerre csak akkor lehet számítani, ha megfelelő tőke, tőkésletés szakember és kellő üzlethelyiség áll rendelkezésre.

A létesítendő gazdasági szervre komoly feladatok várnak, tehát a vállalkozásnak is komolyan meg kell gondolni és minden tekintetben életképesnek kell lennie.

A Hangya teljes súlyával áll az ÁGISZ kezdeményezése mellett

Általános helyeslés fogadta a bejelentést, majd Unghi Mihály emelkedett szóásra és tolmácsolta a Hangya-szövetség vezetőinek üdvözlését. Közölte, hogy Haller István gróf elnök személyesen kíván megjelenni Tövisy Géza vezérigazgatóval együtt, vádlan akadályok miatt azonban le kellett mondaniok jukról. Hangoztatta, hogy

a Hangya teljes erkölcsi és anyagi súlyával áll a kezdeményezés mellé és azon lesz, hogy sokévtizedes tapasztalatainak a város magyar fogyasztókörzete számára hasznát lássa. Továbbiakban ismertette a Hangya-hálózat munkáját, kiemelte a szövetkezeti összefogás nagy előnyeit egyben vázolta azokat a feltételeket, amelyek mellett az itteni szövetkezeti tömörülés sikerre vezethet. A tárgysorozat rendjén Offenberger Gusztáv ügyvezető ismertette a mérleget és az üzleteredményt,

majd Kovács Lajos esperes felolvasta a felügyelőbizottság jelentését és a felmentvény megadását kérte. A közgyűlés hozzájárult a jelentéshez, majd igazgatósági tagokul újráválasztotta Fekete Nagy Mihályt és Sütkösd Józsefet, felügyelőbizottsági tagokul Kovács Lajost, Offenberger Gusztávot és Szécsi Sándort, póttagokul pedig Fekete Frigyeszt, Bodor Vilmost és Dobay Istvánt.

Fekete György szerkesztő, Hangya-kiküldött intézte ezután néhány megkapó szót a közgyűlés közönségéhez. A szövetkezeti megmozdulások jelentőségét fejtegette. Kiemelte az erkölcsi tőkét, amit a tagok összefogása jelent. Ez azonban még nem elég.

A gazdasági élet törvénye megfelelő anyagi tőkét is igényel, mert nélkülül semmiféle vállalkozás nem lehet eredményes.

Elsősorban tehát erre a követelményre kell gondolni.

Német hegyi vadászok zsákmányolt, tevéken üldözik az éleltséget a Kuban-folyó vidéken

annak, aki üzletrészt jegyez. Értse meg minket, hogy nem alacsony árú és nem jótékonyági adományról van szó, hanem anyagilag szilárd üzleti vállalkozás megteremtéséről, amely csak akkor vállalkozhat magára a közösségi élet gazdasági feladatainak megoldását,

ha megingathatatlan pénzalapon nyugszik.

Ma, amikor Európa népei lázasán szervezik gazdasági intézményeiket, arra az eszmére kell építeni amelyből eddig is a legtöbb az erkölcsileg és anyagi haszon származott: a szövetkezeti gondolat. Az első teendő tehát a tőkegyűjtés. A második kötelesség: a megteremtett vállalkozás öntudatos támogatása. És itt a vásárlásokat végző háziasszonyoknak kell előjárnunk a jópéldával. Befejezésül megemlítem, hogy Timişoara-Temesvár Hangya-szövetkezetének tagjai közel öt millió lelt jegyeztek, míg a befizetések összege meghaladja a négyesfél millió lelt.

A közgyűlés az osztatlan lelkesedéssel vállalt gazdasági erőpróba bizakodó hangulatában ért véget.

Tizennégy gyermek...

A Timiş-Tontal-temestorontálmegyei Valcani-Valkány község melletti kocsóháti pusztán Sas András magyar földműves családjában immár a tizenharmadik és tizenegyedik gyermek köszöntött be. Sas András egyszerű szellemember, aki Stefan József dr. Periam-perjámosi ügyvéd birtokán dolgozik. Nehéz, verejtékes munkával keresi kenyerét, amire bizony bőven van szükség, hiszen esztendőnk folyamán egyre gyarapodott a család s eddigi tizenkét gyermekéből tizenegy él. Felesége most fiúknak adott életet s így a tizenhárom élő gyermek — hat leány és hét fiú — növekvő gondot, még több áldozatot jelent.

Sas András a föld népének tiszta hitével és örömmel fogadta az új eseményt:

— A jó Isten adta, a jó Isten segít majd felnevelni őket...

Meghatott lélekkel küldjük Sas Andrásnak és derek hitvesének testvéri üdvözlésünket. Ma, amikor a családfeintartás fokozott gondot és terhet ró a szülőkre, igazán Istenben vetett bizalom kell ahhoz, hogy valaki ily példás lelkiállattal fogadja a gyermekáldást; szívből kívánjuk, hogy gyermekeiben mindig Isten áldását lássa és érezze.

LEMONDOTT A JAPAN KÜLÜGYMINISZTER. Tokióból jelenté a Rador: A Német Távirati Iroda közlése szerint Togo japán külügyminiszter személyi okok miatt benyújtotta lemondását. A japán külügyminisztérium vezetését Tojo miniszterelnök vette át.

URANIA sláner-filmszínház, Apad Telefon 12-32

Előadások 5. 7. 9. 30.
3-kor matiné olcsó helyekkel

Egy mélyreható drámai film, mely bemutatja a szerelem és a baráti önfeláldozás megrázó éno-zát

Victoria von Ballasko
Attila Hörbiger
Hansi Knotek

az
Ürdögi szikla

Levegőh 29 sz. háho us 246

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

1, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hírtétőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Ami a nők jobban tudnak...

Egy párisi lap szerint a nők a következő dolgokhoz értenek jobban, mint a férfiak:

Olyan szellősen öltözni, hogy nyáron is sikerül meghűlniük

Forró italt inni.

A megfelelő pillanatban sirva fakadni.

Ajándékok vásárolni valaki számára.

Hosszu levélben semmit nem mondani.

Tetszés szerint fogyni, vagy hizni.

Ezzel szemben vannak az életnek oly körülményei, amelyekben rendszerint hátrózatlanok, féltékenek, ügyetlenek. (Kivétel erősíti a szabályt!)

Például:

A menetrebben és a térképen nem ismerik ki magukat.

Az uttesten nem tudnak szabályszerűen átmenni.

Nem tudják kihuzni az ügyeből a dugót.

Nem tudnak postacsomagot feladni.

Nem tudják kiöbni a fölsőleges lím-lomot.

A párisi lap „példatára” mindenesetre hézagos, de nem is azért készült, hogy örökigazságokat érzékeltessen, hanem hogy rámutasson mindennapi életünk egy-két fonákására, melyre talán senki sem figyelt fel eddig különösebben...

Olyasmire, ami miatt egyébként ezután sem fog fájni a fejünk...

— A szófiai román követ adományja. Szófiából jelenti a Rador: A grivitali emlékültnépség alkalmából Caranfi szófiai román követ tizezer levt adót át a plevna polgármesternek a szegények javára, míg a grivitali szegényeknek ötezer levt adományozott.

— A harcúterén levő katonáknak nem küldhető csomag. Bucurestiből jelenti: A postavezérgazgatóság rendelete szerint a pósthivatalok további intézkedésig nem fogadnak el csomagküldeményt a fronton levő egységekhez bosztozt katonák részére.

Az új iparügyi és kereskedelmi államtitkár beiktatása. Fintescu tanár nemzetgazdasági miniszter jelenlétében az elmúlt napon fojt le Ghiolu Stavri, a most létesített iparügyi és kereskedelmi államtitkárság vezetőjének beiktatása. Fintescu miniszter bemutat a tisztviselőknek az államtitkár, majd Ghiolu Stavri beszélt. A tisztviselői kar nevében Vasiliu nemzetgazdasági miniszterium igazgató üdvözölte az államtitkár, aki egyik vezetője a Banca Romaneascănak.

Országos árkormánybiztos kinevezése. A hivatalos lapban megjelent rendeletter Romáscanu Mihail kinevezték a nemzetgazdasági miniszteriumban működő országos árkormánybiztoság vezetőjévé.

— Szeptember 15-én kezdődik Aradon az olasz nyelvoktatás. Az aradi Olasz Kulturintézet, amelynek Marjo Forte tanár a vezetője, ebben az évben is megrendezi olasz nyelvtanfolyamait, amelyeket az elmúlt esztendőben nagyszabású érdeklődő hallgatók végig. A kezdők, haladók és előrehaladottak nyelvkurzusai szeptember 15-én kezdődnek, a beiratkozások már megkezdődtek. Érdeklődni bármely hétköznapon a Moise Nicora liceumban, Mario Forte tanárnál lehet, délután 18—20 óra között.

— Nagyzsiai miniszterium Japánban. Tokióból jelenti a Rador: A japán hírszolgálat közölte, hogy a legutóbbi minisztertanácson tervet terjesztettek elő, amely a nagy Keletázsia számára új miniszterium felállítását ajánlja. A tervet hivatalosan elfogadták.

— Gyapjüregtegetők letartóztatása. A fővárosi rendőrség három titkos raktárt leplezett le, amelyben gyapjúruhaneműket halmoztak fel. A gyapjúruát az eredeti ár háromszorosaival árusították. A rendőrség letartóztatta Alexandru Ghița házgonddokó, aki megengedte, hogy raktárakat a kezelés alatt álló épületekben helyezték el, ezenkívül őrizetbe vették Furman Nicolae, Paraschiva Naita és Bara Stancu. Mind a négyet átadták az ügyészségnek. A gyapjúruát elkobozták és átadták a hadseregnek.

BÖLCS MILLIOMOS

A többszörös milliomos gyakran jár társaságba. Keveset beszél, de figyelmesen, leereszkedő nyájas-sággal hallgatja a többiekét. Ezért általában nagyműveltségű embernek tartják. Magáról ritkán beszél, vagyonáról sohasem. Ha egy fiatal férj anyagi gondokról példalózik, megértően ingatja fejét; ha valamelyik asszonyka a háztartási nehézségeket hozza elő, milliomos ismerősünk oly együttérzéssel tekint rá, mintha maga sem lenne bizonyos abban, hogy a kenyér és fűszerek mellé kerül-e még egyéb az asztalára. Alkalmában azt a bevált módszert követi, ami a legtöbb gazdag embernek sajátja: mindenkit meghallgatni, de azután — nyálgig begombolkozni. Nehogy valakinek eszébe jusson — kölcsönt kérni tőle. Pedig adhatna. Már a negyedik bérháza épül és éppen most tárgyal egy ötödik megvételéről. De hát ez magánügy. Kinek mi érdeke hozzá? Utóvégre ő szerez-e a milliókat a mit akar az az éhenkórász fiatal diplomás, aki alkalmi keresetből tengődik s minnek nőszült meg, minnek akart gyereket, ha a keresetéből nem futja a megélhetésre?!

Mindezeket persze csak gondolja. Átvilágító táborosok az agyán, mert a világért ki nem mondana egy visszautasító szót. Magatartása azonban oly „hüvös és előkelő”, — mihelyt az anyagi gondokra terelődik a szó, — hogy senki sem meri megkockáztatni a — kérést.

Manapság pedig minden társaságban akadnak gondokkal küzdő fiatalok.

— Kaparjatók ki, ti is a gesztenyét! — gondolja magában milliomosunk, feledeve azt, hogy régen lefűntek azok az idők, melyeken valaki oly könnyszerrel megakozhatta vagyoni helyzetét, mint ő.

Régi tapasztalat, hogy minden ember olyasmiben akar többnek látszani, amiben — alatta áll másoknak. A szegény ezért figogja sokszor csekélyke anyagi lehetőségeit s rendszerint többet ad a koldusnak, mint a — milliomos. Vajjon miért? Azt mondják, a szegény jobban átérzi nélkülöző embertársa helyzetét. Igaz ez is, de még igazabb, hogy a szegény több-

nyire nem akar szegénynek látszani, a gazdag me nem akar gazdagnak feltűnni s ezért nyitja meg a előbbi ranylag bőkezűbben, az utóbbi pedig fukálgalban erszényét. De hogy ne halmozzuk tovább is a kold helyeket, fel kell jegyeznünk milliomosunk eszébe mielőtt elfelednének. Szereti, ha okos és rendkívül művelt embernek tartják. Szó se róla, az is lenni a „módja” volt hozzá: utazgatott, tanulha ott, ova látott annyit, amennyit akart. Ezt azonban emlegetni kezdte, utazni még utazott eleget, de inkább keddtelelésből, szórakozásból. Tanulni sohasem szeretet a középiskolai érettség is csak épp hogy átverge dött. Olvasni meg... „nem ér rá”; sok az üzleti gond. Ezért aztán bölcsen hallgat, ha teheti, mert me ötödikes gimnázista korából emlékszik tanára egy megjegyzésére: Si quis philosophus mansisset — ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna. Azt látni mondani ugyanis az ifjú milliomos jelölt a vizgán, hogy Nagy Sándor azért tud a megalapozott világhatalmát, mert katonáinak javarésze keresetét harcokból állt, akik rettenetesen lenül küzdtek a csatában. (Hol voltak még akkor a keresztnyek?..)

A napokban eszébe jutott ez a mondás me társaságban Feja Géza: Viharsarok című könyvet volt szó.

— Tetszik ismerni, ugy-e ezt a könyvet? — kédezték tőle.

— Ó, hogyne... már régen... — dadogta, érdekes könyv. De a tarajmára már csak homályosan emlékszem. Hiszen van vagy husz éve, hogy o vastam...

— Kincs csend követte a nyílt közzatot. Mindjárt másról kezdtek beszélni.

Milliomosunk aztán utána nézett a dolgnak rájött, hogy husz, sőt tiz évvel ezelőtt is — hire-halva sem volt még a szóbanforgó könyvnek.

Ezalkalommal tehát esődt: mondogt a „bölcség” módszerét. Kerül is azóta milliomosunk az a társaságot... (—mjsz)

— Inni a frontarcosoknak. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetvédelmi miniszternek a fronton tett ellenőrző utja alkalmával a katonák arról panaszkodtak, hogy hazulról kevés póstat kapnak. A miniszter kéri a katonák családait, hogy teljesítsék ezt a kötelességüket kedveseikkel szemben, akik távol az országtól, a harcok közben mégis találnak időt arra, hogy övéikre gondoljanak. A helyi hatóságokat, különösen a falvakon, arra kéri, adjanak meg minden támogatást, hogy megkönnyítsék a levelek és levelezőlapok elküldését.

GABONANEMŰEK ÖRLÉSI DIJA. A katonai és polgári ellátási államtitkárság rendeleti uton szabályozta a buza, rozs, árpa és kukorica örlési díját a kereskedelmi malomokban. A buza, rozs és árpa örlési díja tiztonnás vagononként 11.500 lei, a kukoricéé ugyancsak tiztonnás vagononként 9000 lei. A parasztnalmok örlési díja, illetve malomvámja tekintetében a államtitkárság rendelete úgy intézkedik, hogy ennek nagyságát az 1215—1941. számú rendeletkörnyv első szakaszának figyelembentartásával az említett törvény kilencedik szakasza szerint az illetékes megyei prefektusok állapítják meg.

— Hetenkint három husnap. A Rador bucuresti jelentése szerint a közellátási államtitkárság elrendelte, hogy eszentul hetenkint három napon és pedig esütörtökön, szombaton és vasárnapon lehet marha- és disznóhúst árusítani.

— Nyár, nagy melegben ajánljuk a következőket: Citromos limonádét szódavízzel vagy vízzel, cukor nélkül. Nagyon jó a gyermeknek, mert sok vitamint tartalmaz, amellet fertőtleníti a gyomrot. Cukorhínyá esetén a citromot lehet használni szódavízzel vagy vízzel. Aki megszokta ennek fogyasztását, nem óhajtja az édes limonádét.

FORUM-MOZI ARAD

Nyáron is nagy filmeket játszik. Telefon 20-10. Városi egyedüli írói szellőztetett, kellemesen hűvös terme. Adások 7, 7-15, 9-30, 3 kor matiné 30 lei egységes hely.

MA PREMIER!

Az év legszenzációsabb filmje! Az első tengeralfutóról szóló izgalmas film, amely a buvárhajó lelta álojának küzdelmes, szerelm- és győzedelmes életét tárja elénk a

B. W. 1-es számú buvárhajó

A főszerepben Alexander Golling, Eva Immermann, Gustav Waidau

29. számú hirdadó

29. számú hirdadó

— **Diplomaták a helyettes miniszterelnöknél.** Bucureștiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök szeptember elsején kihallgatáson fogadta Andrea Casulo pápai nunciust, Renato Bova Scoppa bucarești olasz követet, Eduard Palin bucarești finn követet, Jaques Truelle bucarești francia követet, Benzon Branko bucarești horvát követet, Petrof Csomakoff bucarești bolgár követet, Reuterswaerd bucarești svéd követet és Weis Enhof német főkonzult.

— **GÉPJÁRMŰVEK GUMIABRONCSAINAK ELLENŐRZÉSE.** A katonai és polgári ellátási államtitkárság most kiadott rendeletében kötelezte az összes gépjárműtulajdonosokat, hogy legkésőbb szeptember 30-ig vezessék be a carnet de bord elnevezésű könyvbe a gumiabroncsok számát, márkáját és sorozatát. Erre a célra a könyv 365—384. lapjait tartják fenn. A rendelkezés elleni kihágásokat a gépkocsi elkobzásával és a tulajdonos táborba utalásával büntetik.

— **A halászati engedély a megyei jövedéki lerakóban kapható.** A hegyi vizekben való halászárra jogosító engedély-úrlap a megyei székhelyeken lévő CAM-lerakóban kapható. Az úrlapot a vadászati felügyelőségnek kell bemutatni kitöltés és aláírás végéig. Ezzel egyidejűleg a kérelmezőnek igazolni kell, hogy tudja, egy elismert halászegyesületnek, vagy bérli egy halászerületnek, illetve felhatálmazása van ott halászni.

— **Beiratás a zenekonzervatóriumba.** A Timișoara-temesvári városi zenekonzervatóriumban szeptember 9-én kezdődnek a beiratások. Hírhatalos órák délelőtti 10-től egy óráig, délután 4-től 6 óráig.

— **Betegségélyzépénztári nyugdíjasok illetményének fizetése.** A Timișoara-temesvári betegségélyzépénztár közli, hogy október 1-től kezdve a nyugdíjokat a postatakarékpénzár (CEC) útján az érdekelteknek házhoz kézbesítik. A pénztár felkéri a nyugdíjasokat, hogy sürgősen közöljenek minden lakásváltozást. A szeptember 30-ig esedékes összegeket még a pénztár fizeti ki.

— **Ejleli vonatjáratok beszüntetése Délemerikában.** A Stefani ügynökség buenosairesi jelentése szerint a brazilai vasutak igazgatósága beszüntette a Rio de Janeiro és Sao Paulo között éjjel közlekedő vonatokat. Ennek a rendelkezésnek az oka a fűtőanyaghiány.

Szenzációs az új szeptemberi műsor a

Victoria-Bárban

Timișoara-Temesvárott

— **Adományok.** A Jambor család számára lapunk kiadói hivatalában Sz. F. 200 leit, I. T. egy kilógram cukrot és H. M. Lipova-Lippa buzadarát adományozott. — A Clopodia-klopodiái szegény család számára I. T. lapunk kiadói hivatalában 500 leit adományozott. — A dr. Kakuk gyermekotthon számára P. Zs. Lipova-Lippa Szent Antal nevében lapunk kiadói hivatalában 200 leit adományozott.

— **Fehérneműtolvajok.** Timișoara-Temesvárott ismeretlen betörők egymás után több helyről elvitték a mosókonyhákból a fehérneműt. Így most Burghardt Zsuzsannának, a Zsizi-bodega tulajdonosnőjének és családjának minden ág- és fehérneműjét vitték el a I. sif Gal-utca 3. szám alatti bérház pincéjéből. A mosókonyhát alkulccsal nyitották fel.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Cioban Gavrița törzsőrmester leánya Anna, Gheorghin Constantin UDR-mérnök fia Gheorghe, Popovici Traian fodrász fia Imre, Ehling Béla tiszviselő fia János, Moldovan Jiva földműves leánya Elena, Slabin Slavko vasúti munkás fia Nicolae, Farkas Antal munkás leánya Iona, Krämer Ferenc kereskedő fia Ferenc, Pop Simjon munkás leánya Eugenia. Házasságot kötöttek: Komancsek Antal zenész és Pan's Anna, Balázs József zenész és Markovics Erzsébet. Meghaltak: Murgu Ioan 74 éves nyugalmazott ortodox esperes, Rácz Teréz 25 éves úr- vagy úrményi Tóbiásné Kohn Berta 77 éves, Chirila Metruné Crispan Mária 38 éves, Schmidt Klára 10 hónapos.

Ügyeletes gyógyszertárak

Csütörtökön, szeptember 3-án Aradon a következő 15 ügyeletesek: Kárpáti (a villamos állomás mellett) és Dick (a Marasesti-utca elején)

Csütörtökön, szeptember 3-án Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertárak: Belváros: Hügel (Libertatii-tér), Gyárvaros: dr. Sandovici Czeka (Dacilor-ut), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-tér), Józsefváros: Diana (Bratjanu-utca) Mehelában a Corvin, Fratella-Ujkiassodán a Papióth és Frejdorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerárak.

Az amerikai nagyvezérkar szerint

Amerika támogatása nélkül az európai második arcvonal nem valószínű meg

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: A Time című amerikai folyóirat cikket közöl az európai második arcvonalról. A cikk rámutat arra, hogy a tankok, repülőgépek és más hadianyag gyártására vonatkozó amerikai tervek megvalósíthatatlanok, mert a számuk túllépi az Egyesült Államok temelési képes-

ségét.

Az Unió nagyvezérkarának az a véleménye, hogy a Nagybritannia rendelkezésére álló csapatok, hadianyag és a hajóter nem lesz elegendő a második arcvonal megteremtéséhez az Egyesült Államok hatóság támogatása nélkül.

— **Forradalmi megmozdulás Equadorban.** Buenos Airesből jelenti a Stefani iroda: Quijából érkezett hírek szerint a rendőrség a fővárosban és Quiaquilben nagyarányú forradalmi megmozdulást fedezett fel. Közlemény szerint a kormány ura a helyzetnek.

— **Árvíz Kinában.** Tokijóból jelenti a Rador: A Domei iroda kantoni értesítése szerint Kiangsi tartományban az árvíz 300 ezer ember életét veszélyezteti. Az árvíz 32 kerületet fenyeget. A lakosságnak nincsen elegendő éjelmiszere. Eddig 700 halálos áldozata van a katasztrófának.

— **UJABB ZSIDÓ HITKÖZSÉGI INGATLANOK KISAJÁTTÁSA.** Bucureștiből jelenti a Rador: A románosítási államtitkárság határozatával a nemzeti románosítási központ tulajdonába átmenetnek jelentette ki az aradi, Lugoj-lugosi, Fagaras-fogarasi, campinai, husi, valamint a Hunedoara-Hunyad megyei, Iliá-marosillyei és Geoagiu-algyógyi zsidó hitközségi ingatlanokat.

— **Amerikában a télen fagyoskodni fognak.** Newyorkból jelenti a Stefani, hogy Roosevelt elnök a legutóbbi sajtóértekezleten kijelentette, hogy az Egyesült Államok egyes vidékein a télen huszonöt százalékkal csökkentik majd a polgári háztartások tüzelőanyag szükségletét. Az amerikai elnök kijelentette, fel kell készülni arra, hogy Amerika egyes vidékein a télen fagyoskodni fognak.

— **Hálálra gázola a vonat.** Todireștj vasúti állomás közelében egy személyvonat ejtötte Cucu Constantin öven éves lakost, akit a kerek hálálra gázoltak. Az idős ember süket volt és ez okozta a szerencsétlenséget.

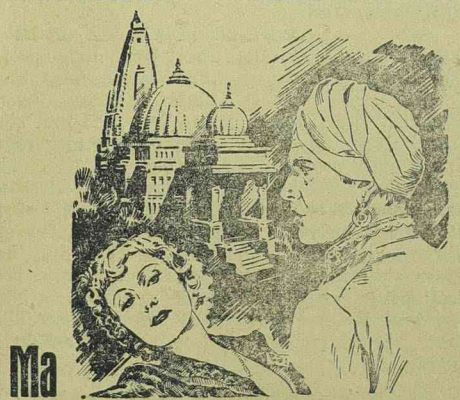
— **Kigyulladt angol bombavető gép.** Gibraltárról érkezett hírek szerint amikor egy brit bombavető légitíraj felemelkedett, egy gép felborult és kigyulladt. A gép fedélzetén lévő bombakománnyal felrobbant és a gép teljesen elpusztult.

— **Titkos fegyverraktárt találtak.** Északjorszag fővárosában, Belfastban tegnap gépfegyveres rendőrorjáratok teljesítettek szolgálatot az utcákon. Ennek a rendkívüli intézkedésnek az az oka, hogy a hatóságok két titkos fegyverraktárt találtak, amelyekben fegyverek és munició volt. Az angol hatóságok ezenkívül tizenhárom embert tartóztattak le, akik részt vettek egy parasztház körüli lövöldözésben. Ez alkalommal egy ember meghalt.

A Páris—Bordeaux közti vasutvonal bombázása

Párisból jelenti a Stefani iroda: A brit légierő újból bombázta a Páris—Bordeaux közötti vasutvonalat. Blois és Tours között a vasutvonal és telefonhálózat súlyosan megrongálódott. Emberáldozata nem volt a támadásnak.

ARO kert-mozi Arad Tel. 24-45

Ma Közkívánatra!
Az eschnapuri tigris
LA JANA, KITY JANSEN
Előadások 3, 5, 7 és 9:15 órákor a kertben

Német repulotamadás Anglia ellen

A Német Távirati Iroda katonai körökből nyert értesülés szerint német harci repülőgépek megtelepedés-szerű nappali előtörésük során Anglia keleti partjainál a brit csapatok tábori berendezéseiben nagy pusztítást végeztek. Az angol tengerrész felett német repülőgépek fegyveres felderítéseket végeztek jó eredménnyel. Ejszaka német bombavető repülőgépek néhány bombával Középpanglia több helységét támadták kitünő eredménnyel.

Egyes angol repülőgépek Nyugatnémetország fölé repültek és több helységet gyújtó- és robbanóbombákkal bombáztak. A támadó gépek közül három lelőttek.

Spanyol lap a voronesi harcokról

A Madridban megjelenő Informacione című lap tudósítója a keleti harctér eseményeivel foglalkozva azt írja, hogy a bolsevisták már hetek előtt jelentették a voronesi hídfő elfoglalását. Ez azonban csak Timosenko vágyálma maradt. A bolsevisták támadása már a német tüzéség összpontosított tüzelésében omlott össze, a páncélos harciocsapatok a német páncéltörő ágyúk lötték szét. A támadásra induló százhusz bolsevista páncélosból a tudósító maga kilencvenhatnak a roncsait számolta össze. A bolsevista gyalogságnak nyolcvan, a tüzéségnek hetven százeleka pusztult el. A voronesi csata egyike a legfényesebb leckéknek, melyeket a németek a bolsevista hadvezetőségnek adtak.

Allami Osztályosorsziaték Sorsjegyét

Gheorghe Stănoiu

nagy sorsjegyárudában vásárolja Timișoara-Temesvár I., Regele Ferdinand-körút 6. Telefon 30-06

Kívánatra a sorsjegyet postán házhoz küldi. Negyed sorsjegy 300 lei, fél sorsjegy 600 lei, egész sorsjegy 1200 lei

Mozi

Három órákor is tartanak előadást a Timișoara-temesvári városi mozikban. A Timișoara-temesvári városi mozik igazgatósága a nyári hónapokra felfüggesztett három órai előadásokat ismét bevezette. Az olcsó helyűre jegyek, amelyek eddig a hét óras előadásra voltak érvényesek, a három órákor kezdődő előadásra kerülnek kibocsátásra.

Bécsi vér. A Capitol mozgóban bemutatásra kerülő Bécsi vér című film a bécsi kongresszus idején játszódik és telítve van az örök bécsi kedéllyel, bájjal és muzikával. Igazi mestermű ez a maga nemében, amely a látogatók óriási tömegét fogja vonzani. A rendezés pazar és korhű, ahogy teljesen Bécs lelkét adja vissza, azt mondanunk sem kell, akkor mikor a letűnt osztrák idők nagy varázslója, Willi Forst alkotta meg ezt a művet. A szereplők is egytől-egyet elsősorúak. Egy aranyos bécsi leány szerepét Dorit Kreysler alakítja, sziporkázó vidámsággal és bájjal, ugyancsak diadalai számát növelte Maria Holst, Bonviván szerepében Willy Fritsch és Fred Liewenr jeleskednek, a két főkomornyik szerepében pedig Hans Moser és Theo Linggen mulattatnak humorukkal. Az újabb idők egyik legjobb alkotása ez a minden igényt kielégítő film, amely csupa ritmus és csupa muzsika, ahogy aláfesti jeleneteit a keringőkirály halhatatlan zenéje.

Csütörtökön, szeptember 3-án Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Az eschnapuri tigris (német film). Corso: Szerlem és becsület (német film). Forum: A. W. B. 1 számú buvárhajó. Uránia: Ördögi szikla (német film).

EGÉSZSÉGÜN K

Nagy András dr.

A ruházkodás egészségtana

6. Kiegészítő ruhadarabok (folytatás)

Karmantyut régen a gondos anyák adtak gyermekeikre, vesemelegítőt pedig a tulgondos feleségek. A karmantyú kötött csuklóvédő, tömítés a télikabát ujjá nyílásában, szél ellen. Ma ezt ügyesebben oldják meg a szabómesterek, mikor a télikabát ujját gumiba húzott szélvédővel látják el. A vesemelegítőnek nevezett derékkötő csak beteg embereknél indokolt, orvosi receptre. Egészségeseket feleslegesen elpuhít.

Sok mindent lehetne még mondani a ruházkodás egészségtanáról. Sajnos, mondanivalónk egy része olyan dolgokra vonatkozik, ami betartani nem annyira tudatlanságon, mint inkább a pénz terén mulik. Igen sok ember van, aki örvend, ha van egyáltalán mit felvennie, olyan, amilyen. De talán az egészségügyi előírások épen ezeknek kellene pontosabban megszívelniök. Hiszen akinek csak egy öltözetre telik és arra is nehezen, fokozottan kell vigyázni, hogy az minden tekintetben jó legyen.

Mindenesetre, a tisztaság nem kerül pénzbe, vagy legalább is annyiba, hogy miatta az ember szennyesen, elhagyottan járjon. Az egészségügy ellen pedig a piszkosság a legnagyobb véték. Ettől tehát nagyjában mindenki meóvhatja magát.

Érdekes volna összehasonlítani a városi és falusi ember öltözét egészségügyi szempontból. Szembeszökő különbségek e kettő között inkább a szabás az anyag tekintetében vannak, mint egészségügyi tekin-

tetben. A népviselet általában durvább és nehezebb anyagokat választ, de ezek összefüggésben vannak életmódjával és ha pillanatnyilag túmelegnek és durvának látszanak is, gondolnunk kell arra, hogy ne magunk életmódjához viszonyítsuk őket. Egyébiránt a mi öltözetünk talán annyira szines összhangban életmódunkkal, mint a falusiaké — ennél elítélőbbet pedig nem is lehetne mondani ruháinkról, egészségügyi szempontból.

De egyébként is, minden ruhát, minden anyagot, minden szabást a megszokás tesz elviselhetővé. Testünk alkalmazkodóképessége igen tág határok között mozog. Aki az éghajlaton kezdetben fogát vacogtatja, napok alatt szokhatik edzett sportolóvá és kemény fagyban fedetlen fejfel és meztelen nyaklakt mémiti a fűtött szobából kibámuló nyárspolgárokat... A durva gajpu-szövet, mint borzadva tapogatunk ujjaink között, pár nap alatt nagyon elviselhetőnek fog bizonyulni, ha egyszer viselni kezdetük. Épen így lehet elkényesedni is.

A lényeg tehát ritkán fordul meg a ruhán, sokkal gyakrabban saját alkalmazkodóképességünkön. A ruházkodás végeredményben akkor egészséges, ha alkalmazkodóképességünket fejleszti és ápolja, segítségére csak akkor és olyan mértékben jön, amikor annak határait az időjárás viszonytárgyi biztosan túllépi...

(Vége)

Mi a különbség az idegesség és az idegbaj között?

Először azt kell tisztáznunk, mi az idegesség? A legtöbb esetben az idegességet az idegbajjal, pedig a kettő igen távol van egymástól. Az idegbaj szervi betegség, ami lehet öröklött, vagy valamely súlyosabb betegség következménye, az idegesség viszont az idegeknek csak állapotbeli tünete. Ha tehát azt mondjuk, hogy ez és ez nagyon ideges, ezalatt nem idegbajt értünk, hanem „csak idegességet”.

Végeredményben mind a kettő betegség, csak az idegbaj súlyosabb, az idegesség enyhébb.

Mi tehát az idegesség?

Az idegesség a fáradt idegek működési zavara. Megnyilatkozhat százféle módon, a legkülönbözőbb formában. Egyik leggyakoribb tünete az idegességnek

Mit tegyünk, hogy ne legyünk idegesek?

A választ néhány szóban lehet összeszűrni: ki-méljük az idegeinket az elfáradástól, a kimerüléstől, a túlterheléstől. Az idegesség ugyanis a fáradt idegek zavara. Arra kell tehát törekedni, hogy az idegeket ne hajszoljuk a túlterheltség állapotába.

Túlterheljük az ideget elsősorban a megerőltető szellemi munkával. Vannak emberek, akik hogy szellemüket ébren és frissen tartsák, munkaközben különböző izgatószerkeket, sok feketét, nikotint fogyasztanak. Ezek közül kerülnek ki az álmatlanságban szenvedő idegesek, a neuraszténiasok. Az idegeket túlzottan igénybeveszi a kicsapongó élet, az éjjelre-esték, a különféle szünetelések, mint kártyának, alkoholnak való hódolás, a családi és egyéb bajok túlzott érzékelése. Amikor valaki

mindent a „szívére vesz”

teljesen átadja magát a bánkodásnak, epedésnek, holott bizonyos önfegyelméssel mindez elkerülhető.

Az elfáradt, túlterhelt ideg, ha tovább feszítjük a húr, nem marad meg mindig az ismert idegességi tünetek mellett s a baj egyre súlyosodik.

Különös, szívszorongási érzések léphetnek fel, ideges szívbajok, gyomorhajjak, vesehajjak keletkezhetnek,

tériszony, súlyos félelemérzetek, görcsök, bémulások, beteges soványodások léphetnek meg az ideges embert, azután jönnek a kényszerképzetek, a teljes idegkimerülés. Az elfáradt idegek következtében például sokkal könnyebben keletkezik tüdőgyulladás, vagy bélhurut

a fejfájás, a migrén, különösen a nőknél. Az örökös, mindig visszatérő fejfájás pokollá teszi a beteg életét, pedig a legtöbb esetben egy egyszerű „átkapcsolás”, más életrendszerre megnyugtatja, megerősíti a kimerült idegeket s ennek következtében megszűnhetik a fejfájás is. Ezenkívül azonban még százféle formában nyilatkozhatik meg az idegesség.

Leggyakoribb jelei: a látszólag minden ok nélkül beálló fizikai gyengeségek, szellemi letörtségek, fáradtság, tagfájdalmak, szédülések, a váratlanul és ok nélkül jelentkező szomorúság, komor, rossz hangulat, mikor az embert minden idegesíti.

A munkaképtelenségi és munkakedvetlenségi állapotok, fásultsági érzések, mind az idegesség jelei.

is, mint a pihent idegű embernél. A fáradt idegek következtében nagyon

sőkén a szervezet védekező képessége

s az emberre leselkedő bacillusok a szervezetet könnyebben legyűrik.

Különösen a magasabb életkorban hatnak az idegek a megerősítések. Ezért van, hogy például egy béli éjtszaka sokkal jobban megviseli a kisértő embert, mint a reggelig táncoló fiatalokat. A tánc egyébként kitűnő idegcsillapító, ha módjával alkalmazkazzák. A jókedvvel lejtett könnyű, nem megerőltető tánc az egész szervezetre frissítően hat, lélektanilag egy érzelmi kör feszültségének levezetője, visszavezés a gyermekkor vidám lelkiállapotába. A megerőltető táncok melyek a szívet veszik különösképpen igénybe, ártalmasak. Számtalanszor előfordul, hogy valaki, aki megerőltető táncot járt, utána egy pohár vizet iszik s ennek halálos tüdőgyulladás a következménye. Ez a táncban kimerült idegek miatt áll elő, a már fennebb említett védekezőképesség csökkenése folytán.

Idegesebbek a nők, mint a férfiak?

Idegesebbek. És ennek a magyarázata nagyon egyszerű. A nők idegei érzékenyebbek, mint a férfiaké. Nemcsak gyöngébb, törékenyebb fizikumuk miatt, hanem, mert a nő egyes életkorokban alá van

vetve bizonyos, belső elválasztási szervek törvények.

A férfi sokkal zavartalanabban fejlődik, a nő koronként nagy lelki átváltozásokon megy keresztül, ami hatványozott idegérzékenységgel jár.

Ezenkívül van még egy momentum, amely a nők idegességére magyarázattal szolgál. Ez az akaraterő bámulatos fejlettsége a nőknél. A nők ugyanis sokkal kevésbé megalkuvók, elhatározásaikat, terveiket sokkal makacsabban, fáradhatatlanabb energiával viszik keresztül, mint a férfiak. Nem ismernek akadályokat, nem fontolgatják a veszélyeket, nem torpannak meg olyan nehézségek előtt, amelyekről a férfiak visszahátrálnak. S ha mégis csalódások érik őket, ezek iránt

sokkal érzékenyebbek.

Innen az idegességük. Ezenkívül: inkább szellemi, mint fizikai lények. Ábrándozóbbak, fantáziájuk állandóan élénk, még a fizikai foglalkozásaiknál is. A szellem foglalkoztatása pedig igénybeveszi a legmagasabbrendű idegközpontok erőfeszítését.

Hogyan lehet felfrissíteni a fáradt szellemet?

A leghatásosabban: alvás útján. De felfrissül a szellem akkor is, ha kikapcsoljuk magunkat a megerőltető munkakörből. A kikapcsolódásnak különösen hatékony eszköze

a zene.

A kevés alkohol szintén hatásos felfrissítő. Bővérüsit az agyat, élénkíti az anyagcserét, de csak nagyon kis mennyiségben. Mikor valaki az alkohol hatását az agyán érzi, ez már mérgezési folyamat s mint ilyen, romboló munkát végez. Örvendetes, hogy

az orvostudomány ma már bőséges fegyverzetel rendelkezik az idegbetegségek gyógyítására

s ez a fegyvertár, a klinikai kutatások, új felfedezések folytán, mindig bővül. Erre szükség is van, mert a mai rohanó élet egyre nagyobb próbára teszi az emberek idegeit, a szervezetnek ezt a finom, titokzatos hálózatát, amely minden tevékenységünket kormányozza s egyaránt teheti életünket boldoggá és boldogtalaná.

S. Gy. dr.

Kérdeztek, — felelünk

Vörös az orrom, — mit tegyek?

Nincs oly csodaszer, amely az orrbátéve, máról holnapra megszüntetné az orrvörösséget. Hogy valakinek tansot adhassunk, ismernünk kellene az orrvörösség okát, ami sokféle lehet. Leggyakoribb ok a bőr túlságos zsírossága, keletkezésénél azonban szerepe van a vérzéségyenségek és az emésztési zavaroknak is, kivált pedig a nehezen emészthető ételeknek. Vérkeringési zavarok gyakran okoznak orrvörösséget, ezért nem szabad szoros harisnyakötőt, szűk fűzőt, vagy szűk cipőt hordani. Késő ősszel, télen a hideg és zord időjárás gyakran okoz orrvörösséget, nem szabad tehát télen az orrhoz érő fátolt hordani, nagyon hideg vízzel mosakodni. Árt az orrnak a hideg, fűtetlen szobában való alvás is. Vörös lesz az orr, ha a meleg szobából a szabad, hideg levegőre való átmenet hirteleni történik. A felsorolt ártalmakat tehát szintén kerülni kell majd. A túlságosan bő étkész is hajlamossá tesz az orrvörösség keletkezésére, emiatt azonban ezuttal aligha vörös az érdeklődő orra. Inkább az orr és garat nyálkahártyájának megbetegedésére terelhető a gyanu. Feltétlenül kikérendő az orvos tanácsa. De ha már itt tartunk, tanuljanak az esetből mások is. Nem szabad az orrot sem a mosakodásnál és törülközésnél, sem pedig a zsebkendő használatánál erősen nyomkodni és dörzsölni. Legtöbbször kezdetben csak futólagosan jelentkezik a pirosság, rövid ideig tart, illetve esetleg néhány óráig és azután eltűnik. Ez a kezdeti helyzet. Később már nem tűnik el, hanem minden izzalomból és hőmérsékleti változásnál fokozottabb mértékben válik láthatóvá. Ajánlatos a kelő testmozgás, a sietést azonban kerüljük. Szabadban krémmel és puderral kell védeni az orrot. Tartózkodni kell a szeszitaltól, a nagyon meleg és fűszeres ételektől, az erős teától. Jó a hidegvizes lábfürdő és néha kedvező eredményt lehet elérni forró, vagy pedig hideg ülőfürdővel, ebben is azonban az orvos utasítását az irányadó. Alttalában két dolgot jegyezzen meg, akinek vörös az orra: 1. az orrvörösség nagyon hosszadalmas lefolyású bántalom és aki nem akarja, hogy elhatalmasodjon, ne vesztse el türelmét. 2. az orrvörösség sokszor a szervezet figyelmeztető jele arra, hogy valami nincs rendjén, forduljunk tehát orvoshoz!

KÖZGAZDASÁG

A nyersfaggyu zárolása

A nemzetgazdasági miniszterium rendeletet adott ki, amellyel a katonai és polgári ellátási államtitkárság javára további intézkedésig zárta a szarvasmarhák és juhfielék vágatásából származott nyers faggyut. A zárolt faggyu összegyűjtésére az egész ország területére kiterjedő évenyi borközpont (ORAP) kapott megbízást.

A vágóhídon vágott szarvasmarhák és juhfielék faggyuját az érdekeltek a vágás napján kötelesek az ORAP megbízottainak beszállítani. Ha a vágás nem vágóhídon történik, illetve az illető helységben az ORAP-nak nincsen állandó megbízottja, a faggyut a vágástól számított öt napon belül kell beszállítani a legközelebbi gyűjtőhelyre.

A nyersfaggyu átvételi árát a miniszterium rendelkezése a következőkben állapítja meg: Bucuresti részére első minőség 190 lei, második minőség 133 lei, vidéken első minőség 150 lei, második minőség 105 lei. Az ORAP által forgalombahozott olvasztott faggyu ára a számlabélyeg és négy százalékos rendkívül nemzetvédelmi illetékek kivételével minden egyes költséget magában foglalva, az olvasztási helyen átvéve, így alakul: Első minőség 380 lei, második minőség 290 lei kilogrammonként. Tilos a különböző minőségű faggyut összekeverni. A katonai és polgári ellátási államtitkárság kérelmére a borközpont denaturálhatja a második minőségű olvasztott faggyut.

Uj gazdasági tanácsos a lisszaboni román követségben. Georgescu-Olenin Stefan gazdasági tanácsost kinevezték a lisszaboni román követség mellett működő gazdasági ügynökség vezetőjének. Megbízatása kiterjed a madridi román gazdasági ügynökség irányítására is.

A kisajátított zsidó ingatlanok adója. A pénzügyminiszterium és a nemzeti romanizációs központ között megállapodás jött létre a kisajátított zsidó ingatlanok hátralékos adója tekintetében. Eszerint a volt tulajdonosoknak 1941 október 26-ig esedékes ingatlanadóját a pénzügyminiszterium közegei az illető személy más vagyonából behajthatják.

Vasuti alkalmazottak kedvezményes tűzifa szállítása. A vasuti vezérigazgatóság az 1942-43. évre a lényeges és nyugálományu vasuti alkalmazottak kedvezményes szállításra jogosító tűzifa szállítási bárcáinak kiállításai határidejét ez év december 31-ig meghosszabbította. A bárcák érvényét ezzel egyidejűleg 1943. március 31-ig kitöltö.

Szalmánövények zárolásának feloldása. A földművelésügyi miniszterium közli, hogy a katonai és polgári ellátási államtitkárság feloldotta a zárolás alól az egyharmad szalmánövényeket. A katonaság részére szükséges mennyiségeket ezentel szabadkézből szerzik be.

Galvanizált vedrek új kicsinybeni ára. A katonai és polgári ellátási államtitkárság a következő új legmagasabb árakat léptette életbe a galvanizált vedrek kicsinybeni eladására: 26-os számú nyolcliteres vedér 154 lei, 28-as számú tizliteres vedér 185, 30-as számú tizenkét literes vedér 215 lei és a 32-es számú tizenöt literes vedér 246 lei darabonként.

SPORTESEMÉNYEK

A svédek ellen készülődve huszonkét német játékos edzőtáborba vonult

Szeptember 20-án német-svéd országok közötti válogatott labdarugó mérkőzés lesz, melyre a németek már minden előkészületet megtettek. Ezen alkalommal felső Sziléziában tartják Herberger, német birodalmi edző vezetésével a játékosok edzőtáborát. A legutóbb szerepelt csapatból csupán Burdenski nem áll rendelkezésre és így az ő helyettesítéséről gondoskodnak első sorban, Előreláthatólag Burdenski helyett az

augsburgi Lehner kerül a csapatba, de természetesen az edzőtáborban látottak alapján más játékosok is helyt kaphatnak majd a svédek elleni csapatban.

Az edzőtáborozásra a következő huszonkét játékos kapott meghívást: Supfer, Sorg, Sing, Rohde, Vogtmann, Werkmann és Litka, csatárok: Lehner, Hermann, Decker, Walter, Klingler, Urban, Wilimowski, Gauchel és Saletzki.

Tanasescu győzelme Szófiában

Szófiában nemzetközi teniszverseny volt, amelyen a bolgár versenyzőkön kívül román és szlovák teniszjátékosok is résztvettek. A férfijegyet nagy küzdelem után Tanasescu Constantin nyerte meg, aki 6:1, 6:0, 6:0 arányban győzte le Vrbá szlovák bajnokot. Ezzel szemben a Vrbá-Fillo dr. szlovák páros legyőzte a Tanasescu-Schmidt párost és ezzel öt szettes küzdelemben megnyerte a páros versenyt.

Björn Borg aligba versenyezhetik többé

Hírt adtunk már arról, hogy Björn Borgot, a kiváló svéd uszót motorkerékpár baleset érte. Tüzetes orvosi vizsgálat után kiderült, hogy Borgnak a hátgerince is megsérült s így a kiváló versenyzőnek három hónapig gipszben kell fektünie. Orvosi vélemény szerint felépülése után is aligba lesz belőle versenyző. Borg kiválásával a svéd uszósportot szinte pótolhatatlan veszteség éri.

Tudnak a bolga hölgyek? — az uszásban

A bolga uszóbajnokságokon a férfiaknál az látható, hogy bizony nem sokat fejlődtek az utóbbi időben, a hölgyek eredményei azonban annál jobbakk. Így az eredmények:

Férfiak: 400 m gyors: Latrur 5:33.2. — 1500 m gyors: Ballon 23:00.8. — 200 m gyors: Fisset 2:32. — 100 m hátúszás: De Vlaemynck 1:14.4. — 4x200 m váltó: SK Brugge 10:30.

Hölgyek: 100 m gyors: Marien 1:11.6. — 100 m hátúszás: Marien 1:25.2. — 200 m mellúszás: Van de Kerckhove 3:03.6. — 400 m gyors: Caroen 5:49.3. — 4x100 gyorsváltó: Olympic Antwerpen 5:12.2.

Sport hírek mindenfelől

Szombaton és vasárnap Génuaiban olasz-német uszóversenyt tartanak. Ezen a viadalon a németek nem vesznek részt teljes gárdájukkal.

Budapestben a Szent Margit-szigeti MAC pályán eldöntésre kerülő nemzeti teniszbajnoki küzdelmek során a vegyes páros döntőjében a Jusits, Asbóth pár 6:4, 4:6, 7:5 arányban verte a Florján, Mayer dr. párt és ezzel megnyerte a bajnokságot.

Toldit és Pósat visszavásárolta a Ferencváros és már az első őszi bajnoki mérkőzésén mindkét játékos jól szerepelt. Toldi távozását a Szeged erősen megéri.

Holnap Stockholmban nemzetközi atlétikai viadaj lesz, amelyen a kitűnő svéd élvonalbeli atlétákon kívül a legjobb német és finn atléták közül is indulnak néhányan. A várt Hägg-Harbig találkozó elmarad, mer a svéd az egy angol mérföldön, Harbig viszont a 800 méteren indul. Hägg ellenfele az angol mérföldön a német Sejdenschmurr lesz. A finnek közül Järvinen indul nagy győzelmi esélyekkel a gerelyhajításban.

A MUSZ összeállította a három napos budapesti nemzetközi uszóviadaj műsorát. Ezek szerint szombaton kerül előtérre a magyar-horvát ifjúsági verseny. Vasárnap bonvolitják le magyar-svéd uszóviadaj első részét, melynek során a hivatalos magyar-svéd vízilabda mérkőzést is lejátsszák. A magyar-svéd viadaj második részét kedden tartják meg, míg utána a két válogatott vízilabda csapat barátságos mérkőzést játszik.

A holland uszóközpontok közül a 200 m mellúszásban Volhard 2:59.8 a 100 m hátúszásban van Fegge len 1:16.7 időt ért el legutóbb.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 3

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.15 Katonai rádióposta. 12.55 Zenekari hangverseny énekeszámokkal. 13.40 Filmismertetés. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Előadás. 18.20 Katonai rádióposta. 19. Nők negyedórája. 19.15 Könyvi zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22. Hírek, sport. 22.20 Zenekari hangverseny. 23. Könyvi tarka zene.

Radio Moldova: 13. Német indulók. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemezek. 14.20 Cimbalmójáték. 14.40 Orvosi tanácsok. 14.50 Hanglemezek. 18.30 Hanglemezek. 19. Balettzene. 19.15 Előadás. 19.30 Tarka zene. 20. Előadás. 20.15 Operarészletek. 20.40 Mozart szonáta. 21. Hírek. 21.15. Enekkar hangversenye. 21.35 Román táncok. 22. Szórakoztató zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.15 Zenekari hangverseny. 11.20 Zenekari művek. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Katonazene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Ruszin műsor. 16.45 Hírek. 17.15 Indulók és keringők. 17.40 Felolvasás. 18. Tánczene. 18.15 Felolvasás. 18.35 Zongorajáték. 19. Hírek. 19.20 Cigányzene. 19.40 Felolvasás. 20.15 A rádiózenekar hangversenye, közben 20.55 Külföldi negyedóra. 21.40 Hírek. 22.15 Üzen az otthon. 23. Idegen nyelvű hírek. 23.25 Tánczene. 24. Hírek.

Budapest II: 18.40 Cigányzene. 19.15 Felolvasás. 19.40 Harmonikajáték. 20. Hírek. 20.20 Hanglemezek. 21.30 Felolvasás. 22.10 Szórakoztató zene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 4

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Román-német katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19. Irodalmi szemle. 19.20 Hanglemezek. 14. Zenekari hangverseny. 19.30 Előadás Spanyolországról. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek 20.40 Előadás. 21. Operaelőadás. A második felvonás után kb. 22.15 Hírek, sport. 23.15 Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13. Román indulók. 13.20 Hírek. 18.30 Hanglemezek. 19. Hanglemezek. 19.30 Román zene. 20. Előadás. 20.15 Dalok. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21. Hírek. 21.45 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.15 Könyvi zene. 11.20 Hegedűjáték. 11.40 Felolvasás. 12.10 Szórakoztató zene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Szalonzene. 15.20 Katonazene. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemezek. 17.45 Sport. 18.10 Német műsor. 18.30 Magyar népzene. 19. Hírek. 19.20 Beszél a front. 19.40 Katonazene. 20. Nyírő József: A Jézusfaragó ember című szindarabjának előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Üzen az otthon. 23. Idegen nyelvű hírek. 23.25 Szórakoztató zene. 24. Hírek.

Budapest II: 19. Cigányzene. 19.35 Ének. 20. Hírek. 20.10 Fuvószene. 20.50 Felolvasás. 21.20 Cigányzene. 22.10 A rádiózenekar hangversenye.

A Timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-kor. Visár- és Ünnepnap d. e. 11-kor is

CAPITOL

Egy szerelem meséje!

24 óra szerelem

IONIKA BURG

KARL JOHN

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztropol elfoglalása

THALIA

Szórakoztató vígjáték ragyogó kiállításban

Sissy hercegnő

Főszerepben: Traudl Stark, Hansi Knotteek és Paul Hörbiger.

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztropol elfoglalása

APOLLO

Átalakítások miatt szünet

Apróhirdetések

Akalmazás

Ügyes fodrász, esetleg nő, ki vizondoláshoz és daueroláshoz ért, azonnali beépésre keresek. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (2298)

Főzni tudó minden jó fizetéssel azonnali felvételt. Timisoara-Temesvár III., Porumbescu-utca 40. szám. (2301)

Jól főző minden jó fizetés mellett felvételt. Timisoara-Temesvár III., Odobescu 13 alatti villában. (2305)

Takarítónőt keresek a délelőtti órákra, esetleg továbbra is, azonnali beépésre. Dr. Krausz Timisoara-Temesvár I., Vasile Alexandri-utca 2. szám, II. emelet. (3787)

Minden házimunkát önállóan végző, megbízható 45 éven aluli komoly aszszony, (esetleg idősebb leány) felvételek videkre, kétféle intelligens családhoz. Főzés fontos. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (2306)

Köztisztviselő vagy ügyes nő felvételt kereskeves, Timisoara-Temesvár III., Lahovari-ter 1. szám. (3794)

Gyermeknél mellé keresek egészséges, keresztény, megbízható leányt. Cim: Betsch és Kiss, Biled. (3792)

Fiatal szorgalmas kereskedősegédet, fűszer és csemege szakmában jártast, azonnali beépésre keresünk. Írásbeli ajánlatokat „Ügyes” jelige alatt a Timisoara-temesvári kiadó továbbít. (2308)

Etnikai román vagy német intelligens kiszolgáló kisasszonyok, középiskolai végzettséggel, magas fizetéssel azonnali felvételt. Gyakorlattal előnyben. Königstorfer cukrászdán. Arad. (3169)

Tiszta bejárónő a reggeli órákra egyedülálló hölgyhöz a Mária közelében kerestetik. Érdeklődni 5 és 7 között Timisoara-Temesvár III., Doja-utca 3, ajtó 4. (5218)

Lakás

Kontributó nélküli szoba, beraktározásra, irodának vagy műhelynek kiadó. Timisoara-Temesvár, telefon 37-68. (3789)

1 szobás különbejáratu lakás, vízvezeték használattal, azonnali kiadó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3172)

Állást keres

Mosást, vasalást és parketta surólást vállalok. Esetleg bejárónőnek is megyek. Engel Mária, Timisoara-Temesvár IV., Popovici Berceanu-utca 73. (2317)

Tisztviselő, keresztény, hadmentes, könyvelői, pénztárnoki, vagy raktárnoki állást keres. Megkereséseket „Ovadékképes” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kér. (2267)

Raktárnoki, pénzbeszedői, portási vagy üzleti szolgálai állást vállal 3 nyelvet írásban és beszédben bíró katonamentes férfi. Ajánlatokat „Tisztességes” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kér. (5216)

Üzletáthelyezés miatt

raktáron levő legjobb minőségű **terfiszöveteket leolcsóbban** áruljuk, nagyban és kismennyiségben. Eladás szeptember 30-ig, d. e. 9-1-ig

Umbria Avramescu si Co. Timisoara-Temesvár
I., Libertății-tér 4 I. emelet, ajtó 19. Telefont 13-87

Katonamentes, perfekt gépiró, román-német levelező, óralevelezést vállal. Cimeket „Levelező” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kér. (3782)

Perfekt gyorsíró, összes irodai munkákban jártas, hosszú praxissal, bizalmi állást keres. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (2307)

Adás-vétel

Locuitor, hárszobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszak és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV. kerület Küttl-ter 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3788)

Trenchcoat 16-18 éves fiúnak, finom szövettel, majdnem új állapotban, eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149. (3789)

Női átmeneti kabát és holmi eladók. Timisoara-Temesvár, II., Genova-utca 32. szám. (2289)

Takaréktűzhely megvételre kerestetik (ké. kárikával, egy sütővel). Timisoara-Temesvár, III., Ion Vasii-utca 32. szám. (2287)

Vesztőhelyen Cesar-utca 1. számú lakóház 2 gyümölcsös kerttel azonnali eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 3. (3073)

Tűzifa eladó

3-100 vagon. Ára 18000 lei vagononként. Ezen ában rendeléseket felvesszünk csak 1942 szeptember hó 3-ig
BIROUL COMERCIAL Timisoara-Temesvár „Mercy-utca 4. Tel-fo 42-81

Zongora, kifogástalan bécsi gyártmány, keresztúros, rövid, fekete, eladó. Timisoara-Temesvár III., Timotei Cipariu-utca 1. szám, ajtó 11. (2312)

Bösendorfer gyártmányu zongora, keresztúros, fekete, rövid, eladó. Timisoara-Temesvár II., Dacilor-utca 1. szám földszint jobbra. (2313)

Fürdőkad zomancozott, valamint takaréktűzhely, vaskályha, ülőkád, ablakok, permetező, kapukerítés, eladó. Érdeklődni: Timisoara-Temesvár, telefonszám 40-27. (3791)

Háza eladás!

Fődek vétele! Szőlők esztéje! Malmok, telkek, minden ártokozásban

HATSCHEK ügyvéd sért. Arad

Bul. Carol 17 (volt 46) Telefont 16-95

Eladók zomancozott lábasok, 2 literől 20 literig, vendéglőnek igen alkalmas, valamint 10 m gammisó bornak. Timisoara-Temesvár, IV., D. Sturdza-utca 49. szám (2293)

Vennék malomberendezést, mely áll két hengerekből, 50-70 cm stb. Gaidos Mihály, Lugoj-Lugos, Episcop Radu-utca 33. (3786)

Rovine községben a 19. számú ház eladó. Érdeklődni lenet ugyanott. (3161)

Gyermekkosci, modern, vajszerű, karikahajós varrógép, gyermekágy, kétajtós jég szekrény, mind kifogástalan állapotban, eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl-utca 36, II. emelet, ajtó 25. (3790)

Egy teljesen új modern ebédlő eladó. Arad, Gh. Lazar-utca 21, földszint. (3171)

Egy mély gyermekkosci eladó. Arad, Grivitei-utca 2. (3173)

2 darab egészen új **Club-fotel** fraise színű selyem molett áthúzva **30.000 leiert eladó.** Megtek nethető délelőtt 11-1 óra között. Timisoara-Temesvár III., Pievne-ter 5, ajtó 2, fő dszint

Leányka biciklit, felelt, keresek megvételre. Timisoara-Temesvár II., I. Vulcan-utca 13. szám (2314)

Használt csöveket, vízcsapok és motor-szivattyúk számára vásárolunk. Ajánlatokat „Üzem” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kérünk. (2319)

2-3 személyes csónak megvételre kerestetik. Cim: Uzinele Bozsák, Timisoara-Temesvár. (2318)

Baby-kelengye eladó. Timisoara-Temesvár III., Cluj-utca 17. szám, délután 2-3 óra között. (2321)

A Tempo bizományi üzle: Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, kőszoba-, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, reklamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik bútor, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zalogrédiját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoarara. Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefont: 19-75. (4028)

Pogorjai szőlők

Barackán 4 és fél kat. hold esemege- és borszőlő, 4 szobás lakással, palatetővel, teljesen alapozva, külön kolna, raktár, istálló, 140 Kklt. hordó, 3 drb. prés. Külön vincellérlakás 4 250.000 lei. Ugyanott 7 és fél kat. hold esemege- és borszőlő, 2 szobás, konyhás lakással, 260 Hklt. hordókkal és teljes komplett felszereléssel. a villamos megállótól 5 pernyire 3.500.000 lei.

Palmai ingatlanforgalmi iroda, Arad Regele Ferdinand-körút 58. szám.

Oktatás

Oktatásban gyakorlott urinó lakásán vállalja a román, német és francia nyelv tanítását. Zongoraleckék kezdők és haladók részére. Timisoara-Temesvár IV., Str. Ion Bratianu 17, I. emelet 5. (5215)

Szakmáry Ilona szeptember 1-én megkezdő a zongora- és tornatanítást. Timisoara-Temesvár IV., Bratianu-utca 1. szám, I. emelet, ajtó 11. (5210)

Francia nyelvoktatás, magas színvonalu társalgás. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3153)

Különfélék

Uricsaládnál izetes házikoszt kapható. Arad, Cosbuc-utca 2. (3149)

Figyelem! Jegyezze meg új címetem, mert ha ruhája molyrágott, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmmel be-zovehethi B. Kemény Klárinál, Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 69. szám. (3773)

Magyar-román-német fordításokat jutányosan és tökéletesen készítek. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (5208)

Két kosztos diákleány felvétetik. Blener Ferenc, Timisoara-Temesvár I., Bratianu-ter 2. szám, Déli Hírnapló mellett. (2309)

Nyakkendőt készít, fordít, javít Szüts, Timisoara-Temesvár I., Diaconovici Loga-körút 20, ajtó 3. (2310)

Középiskolai tanulók teljes ellátását vállalja uricsalád. Zongorahasználat. Lugoj-Lugos, Marsovszky-utca 6. (3793)

2-3 diákleányt teljes ellátással vállalok zongorahasználattal, esetleg tanítással is. Arad, Alex. Lahovari-utca 35. (3174)

Kosztos diákok vagy diákányok gondos ellátással fürdőszoba használattal felvétetnek. Timisoara-Temesvár I., Olimp-utca 13. (5217)

Ha nem süt a takaréktűzhelye vagy sok tüzelőanyagot fogyaszt, szakszerűen ki-tapasztalom. Lap utján házhoz megyek. Gál, Timisoara-Temesvár III., Porumbescu-utca 19. (2311)

Pénztárca elveszett Gáspár István névre szóló iratokkal és 500 lei készpénzzel, Freidorful-Nou-Ujszabaddalun. Megtaláló kérietik a pénz megtartása mellett az iratokat vissza juttatni. (2320)

PALYÁZATI HIRDETÉS NEVELŐ-NŐI ÁLLÁSRA
Az Orăștie-szászvárosi árvaház és vele kapcsolatos internátusának igazgatósága pályázatot hirdet nevelőnői állásra.

Pályázhatnak legalább negy középiskolai végzettséggel rendelkező 20-40 év közötti önálló nők, akik román alampolgárok és a román nyelvet bírják. Pályázati kérvényüket Orfelinatul Reformat, Orăștie címre küldjék legkésőbb f. évi szeptember 10-ig, mellékelendők keresztlevél, iskolai bizonyítvány, esetleg szolgálati igazolvány eddigi életéből, lelleszi ajánlólévéi.

A nevelőnők javadalmazása természetbeni lakás, ellátás és az Előjáróság által megállapított pénzfizetés. Kötelességük a gyermekek feletti felelősséget, iskolai előkészítésük s amíg a gyermekek iskolában vannak, a napi házi munkában való segítkezés. Munka és életrendje az Arvaházra vonatkozó napi-rend keretében történik.

Válasz belyegge; ellátott érdeklődésekre az árvaház igazgatóságától nyerve lehet válaszni.

Orăștie-Szászváros, 1942. aug. 19. Igazgatóság.